

სს „ოპპა“

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება**

*2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-35

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ოპპას“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ოპპას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ („დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების“ ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2021 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის გამოკლებით. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

**Building a better
working world**

- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აქციონერებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

**“ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის” შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში**

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის” შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2022 წლის 21 აპრილი

თბილისი, საქართველო

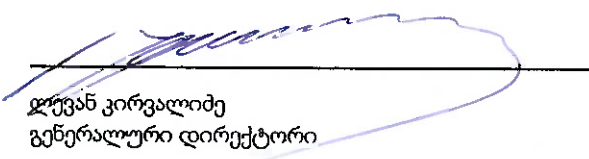
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
აქტივები			
მიმდინარე აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	11,653	13,242
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	8	280	189
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	9	3,958	2,293
გადახდილი ავანსები		1,997	1,364
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		89	59
სულ მიმდინარე აქტივები		17,977	17,147
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	7,963	9,245
გაცემული სესხები	22	12,621	10,500
არამატერიალური აქტივები	6	3,022	2,948
სულ გრძელვადიანი აქტივები		23,606	22,693
სულ აქტივები		41,583	39,840
ვალდებულებები			
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	10	12,364	12,111
მიღებული ავანსები	11	4,535	3,152
პროცენტიანი სესხები	12	1,043	791
საიჯარო ვალდებულება	21	647	715
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		18,589	16,769
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	21	1,562	1,807
პროცენტიანი სესხები	12	-	1,194
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		1,562	3,001
სულ ვალდებულებები		20,151	19,770
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	3,616	3,616
გაუნაწილებელი მოგება		17,816	16,454
სულ საკუთარი კაპიტალი		21,432	20,070
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		41,583	39,840

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2022 წლის 21 აპრილს:

გიორგი კიკვიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან მაისურაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი	14	44,056	38,608
მომსახურების ხარჯები	15	(28,721)	(25,137)
შრომითი დანახარჯები	16	(9,006)	(6,198)
მასალებზე გაწეული ხარჯები	9	(1,987)	(675)
სხვა ხარჯები		(201)	(312)
სხვა შემოსავალი		439	361
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		4,580	6,647
ცვეთა და ამორტიზაცია	5, 6	(2,473)	(2,550)
საოპერაციო შემოსავალი		2,107	4,097
ფინანსური შემოსავალი	17	1,101	1,734
ფინანსური დანახარჯები	17	(1,840)	(278)
დასაბეგრი მოგება		1,368	5,553
მოგების გადასახადის ხარჯი		(6)	(9)
წლის წმინდა მოგება		1,362	5,544
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		1,362	5,544

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,616	10,910	14,526
წლის სრული შემოსავალი	–	5,544	5,544
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	16,454	20,070
წლის სრული შემოსავალი	–	1,362	1,362
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	17,816	21,432

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2021	2020
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები დასაბეგრი მოგება		1,368	5,553
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	5, 6	2,473	2,550
ფინანსური შემოსავალი	17	(1,101)	(1,734)
ფინანსური დანახარჯები	17	1,840	278
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		130	202
წმინდა შემოსულობა აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების ჩამოწერიდან		1	(5)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ანარიცხები		131	140
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		<u>4,842</u>	<u>6,984</u>
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(1,770)	(212)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში		(222)	175
ცვლილება სხვა მიმდინარე აქტივებში		(663)	(341)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		253	1,999
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		1,383	79
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		<u>(1,019)</u>	<u>1,700</u>
მიღებული პროცენტი		392	423
გადახდილი პროცენტი		(281)	(262)
მოგების გადახდილი გადასახადი		(6)	(9)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		<u>3,928</u>	<u>8,836</u>
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(271)	(904)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(476)	(1,236)
გაცემული სესხები		(3,197)	(4,803)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		<u>(3,944)</u>	<u>(6,943)</u>
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
პროცენტებიანი სესხების აღება	21	-	2,103
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა		(724)	(569)
პროცენტებიანი სესხების ძირითადი თანხის დაფარვა		(747)	(399)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული / (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		<u>(1,471)</u>	<u>1,135</u>
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(102)	-
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		<u>(1,589)</u>	<u>3,028</u>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		13,242	10,214
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	<u>11,653</u>	<u>13,242</u>

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2021 წელს 105 ლარის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების კაპიტალიზაცია მოხდა ძირითად საშუალებებზე (2020 წ.: 861 ლარი).
- ▶ 2021 წელს გაუფასურების 137 ლარის რეზერვი ჩამოიწერა მთლიანი სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებასთან მიმართებით (2020 წ.: 827 ლარი).

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ოპპა“ (შემდგომში „კომპანია“, ყოფილი „ნოვა ტექნოლოჯი“) არის საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შედგება კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში ერთობლივად მოიხსენიებიან, როგორც „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ინფორმაციისგან. 2021 წლის და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მშობელი კომპანია, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, იყო „ჩეხური ენერგო-პრო ეი.ეს.“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი კომპანია რეგისტრირებულია და ფუნქციონირებს ჩეხეთის რესპუბლიკაში და მისი აქციების 100%-ს ფლობს DK Holding Investments s.r.o. ამ უკანასკნელის აქციების ერთპიროვნული მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა.

ჯგუფი ფლობს სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და მომხმარებლებს გადახდის მომსახურებას უწევს როგორც საკუთარი, ისე დილერების კუთვნილი ტერმინალებით, ელექტრონული არხებით და Android-ის და IOS მობილური აპლიკაციების მეშვეობით. კომპანიას მომხმარებლებს ასევე სთავაზობს გადახდას უნივერსალური ელექტრონული საფულით.

ჯგუფში შედის შპს „ოპპა კომერსი“, რომელიც კონსოლიდირებულია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობა ჰქონდა შვილობილ კომპანიაში შპს „ოპპა კომერსი“ დაფუძნდა 2018 წლის 3 სექტემბერს და საქართველოში ეწევა საქმიანობას. შპს „ოპპა კომერსის“ საქმიანობაა სწრაფი გადახდის ტერმინალებითა და მათი შემადგენელი ნაწილებით ვაჭრობა.

კომპანიის იურიდიული მისამართია ალ. ყაზბეგის გამზირი 15, 0160 თბილისი, საქართველო. სს „ოპპას“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 248429598. შპს „ოპპა კომერსის“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 402099144.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერების მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველად გამოყენებულ იქნა პირვანდელი ღირებულების მეთოდი.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის წმინდა სავალუტო პოზიცია არის უარყოფითი 612 ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: დადებითი 378 ლარი).

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და განუსაზღვრელობა, რის გამოც ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

- ▶ ჯგუფის მიმდინარე აქტივები მაღალლიკვიდურია და უმეტესობა ხელმისაწვდომია მოთხოვნამდე. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ნაღდი ფულის ნაშთი გაუტოლდა 11,653 ლარს (მე-7 შენიშვნა).
- ▶ 2019 წლიდან საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს ნაღდი ფულის დეფიციტის გამო, 2021, 2020 და 2019 წლებში ჯგუფმა გასცა სესხები, შესაბამისად, 3,197 ლარის (800 ევრო), 3,923 ლარის (1,200 ევრო) და 4,803 ლარის (1,300 ევრო) ოდენობით. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოზე გაცემული სესხების საერთო ნაშთი არის 12,603 ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: 10,500 ლარი) (22-ე შენიშვნა). საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის რეგულირების წესებში ცვლილებების შესვლისა და 2021 წლის 1 იანვრიდან ახალი ტარიფების შემოღების გამო, რამაც დადებითი გავლენა მოახდინა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს საბრუნავ კაპიტალზე, ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2022 წლის განმავლობაში ახალ სესხებს არ გასცემს. ხელმძღვანელობა ასევე დარწმუნებულია, რომ უკვე გაცემული სესხების ნაშთი მომავალში სრულად დაიფარება.
- ▶ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებებში შედის ქართული კომერციული ბანკისგან ნასესხები სახსრები 1,043 ლარის ოდენობით, საიდანაც 313 ლარი რეკლასიფიცირდა გრძელვადიანი ვალდებულებებიდან სასესხო ხელშეკრულების ფინანსური პირობების შეუსრულებლობის შედეგად. ამ სესხის პირობები ასევე დაირღვა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თუმცა ბანკმა ამის თაობაზე წერილობითი ნებართვა გასცა. ამ ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის ბანკს არ გამოუყენებია თავისი უფლება დაეჭარბებინა სესხის დაფარვა პირობების დარღვევის გამო. ბანკი არის რუსული ბანკის შვილობილი კომპანია, რომელიც დაექვემდებარა აშშ-ს, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის (და სხვა ქვეყნების) სანქციებს და გაითიშა SWIFT-ის სისტემიდან. იგივე სანქციები შეეხო ქართლ ბანკს, რამაც გაართულა ბანკთან ეფექტური კომუნიკაცია.
- ▶ 2022 წლის მარტში ჯგუფმა მიიღო გაცემული სესხის ნაწილობრივი დაფარვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან 250 ევროს ოდენობით (23-ე შენიშვნა), რომელიც შემდგომში გამოიყენა დაუფარავი ნასესხები სახსრების სრულად დასაფარად. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯგუფს არ აქვს დაუფარავი ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები.

ხელმძღვანელობის აზრით, ამ ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საჭირო ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა გააგრძელოს ამ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში.

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტისგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტიციის ობიექტზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგომ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად ელიმინირდება.

აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია გაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია გაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტები, მათი კლასიფიკაციის მიხედვით, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის, იმისდა მიუხედავად, ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადია, თუ შეფასების სხვა მეთოდით არის განსაზღვრული. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას ჯგუფი იმ შემთხვევაში ითვალისწინებს აქტივის ან ვალდებულების თავისებურებებს, თუკი ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ თავისებურებებს შეფასების თარიღისთვის აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი მაჩვენებელი აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასია. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, სადაც აქტივისა თუ ვალდებულების გარიგებები ისეთი სიხშირითა და მოცულობით დგება, რომ ფასწარმოქმნის შესახებ ინფორმაცია მუდმივად არსებობდეს.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაყოფილია 1-ლი, მე-2 და მე-3 დონეებად იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად არის მათი სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მონაწილე მონაცემები დაკვირვებადი და, მთლიანობაში, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს მონაცემები მათი სამართლიანი ღირებულების გასაანგარიშებლად. აღნიშნული დონეები განმარტებულია ქვემოთ.

- ▶ 1-ლი დონის ამოსავალი მონაცემები არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის;
- ▶ მე-2 დონის ამოსავალი მონაცემები არის მოცემული აქტივის ან ვალდებულების შესახებ 1-ელ დონეზე მიკუთვნებული ყველა მონაცემი, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- ▶ მე-3 დონის ამოსავალი მონაცემები არის აქტივის ან ვალდებულების შესახებ არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები.

ფინანსური ინსტრუმენტი აქტიურ ბაზარზე კოტირებულად ითვლება იმ შემთხვევაში, თუ კოტირებული ფასები რეგულარულად და იოლად არის ხელმისაწვდომი საფონდო ბირჟისგან ან სხვა ინსტიტუტებიდან და ეს ფასები წარმოადგენს ფაქტობრივ და რეგულარულად, გაშლილი ხელის პრინციპით (საბაზრო პირობებით) შემდგარ საბაზრო გარიგებებს.

გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომელთა ფასების შესახებ არ მოიპოვება გარე საბაზრო ინფორმაცია, გამოიყენება შეფასების ისეთი მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდები ან გაშლილი ხელის პრინციპით შემდგარი ბოლოდროინდელი გარიგებებისა თუ ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინების მეთოდები. შეფასების მეთოდები შეიძლება ითხოვდეს ისეთი დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც არ არის გამყარებული დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია განმარტებები, თუკი ასეთი დაშვებების ჩანაცვლება გონივრულად შესაძლო ალტერნატივით გამოიწვევდა მნიშვნელოვნად განსხვავებულ მოგებას, შემოსავალს, მთლიან აქტივებს ან მთლიან ვალდებულებებს.

გარიგების დანახარჯები არის ზღვრული ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შესყიდვას, გამოშვებას ან გასხვისებას. ზღვრული ხარჯი ისეთი ხარჯია, რომელიც არ გაიწეოდა, გარიგება რომ არ შემდგარიყო. გარიგების დანახარჯებში შედის აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილი საკომისიო, მარეგულირებელი ორგანოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მოსაკრებლები და აქტივების გადაცემისთვის დაწესებული გადასახადები და მოსაკრებლები. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალდებულო ინსტრუმენტების პრემიებსა თუ დისკონტებს, ფინანსურ დანახარჯებსა თუ შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის ღირებულება, რომლითაც შეფასდა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად გადასახდელი თანხები, დამატებული დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული გაუფასურების ზარალით გამოწვეული ჩამოფასების თანხა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს იმ გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების დროს მომდევნო პერიოდზეა გადატანილი და ვადამოსული თანხის ყოველგვარი პრემიასა თუ დისკონტს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დარიცხული კუპონი, ისე ამორტიზებული დისკონტი და პრემია (წარმოქმნისას შემდგომ პერიოდზე გადატანილი საკომისიოს ჩათვლით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ არის ინდივიდუალურად წარმოდგენილი და არ აისახება შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად საბალანსო ღირებულებაზე.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების (სამომავლო საკრედიტო ზარალების გამოკლებით) დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ვადაზე ან, თუ მართებულია, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღამდე, გარდა პრემიისა თუ დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის ცვალებად განაკვეთზე ან სხვა ცვლადებზე, რომლებიც საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ კორექტირდება. ასეთი პრემიებისა და დისკონტების ამორტიზაცია ხდება ინსტრუმენტის მთლიან მოსალოდნელ ვადაზე. დისკონტირებული (დღევანდელი) ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ თუ მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორისთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფასს 9-ის მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას ისინი ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია მათი თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გამოკლებით, რომლებიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფმა გამარტივებული მიდგომა გამოიყენა, ჯგუფი ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს მისი სამართლიანი ღირებულებით და, თუ ფინანსური აქტივი არ არის აღიარებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მას უმატებს გარიგების დანახარჯებს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპი გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის შესაბამისად.

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ჯგუფის ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებად, რომლებიც მოიცავს გაცემულ სესხებს, სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში. ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივები, რომლებიც არის ან სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. ჯგუფის ფინანსური აქტივები შედის მოკლევადიან აქტივებში, თუ მათი ვადა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვეზე უფრო ხანგრძლივი არ არის. ასეთი სესხები და მისაღები ანგარიშები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს (SPPI). ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ჯგუფის ბიზნესმოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის თავდაპირველად გამოყენების თარიღის, 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და ოპერაცია მიმართულია მომსახურების მომწოდებლებისგან და დილერებისგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისკენ. ეს არის ჯგუფის მთავარი მიზანი და ყოველდღიური საქმიანობა. წარსულში ჯგუფს არასდროს გაუყვია თავისი ფინანსური ინსტრუმენტები. ყველა ფინანსურ აქტივს ის ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და მათ კლასიფიკაციას ახდენს პირველ ბიზნესმოდელში – ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად (H2C).

ჯგუფის ფულადი ნაკადები სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებიდან აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) კრიტერიუმს, ვინაიდან ეს ფინანსური აქტივები უპროცენტოა და ახასიათებს მინიმალური რისკი თუ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მერყეობა. გაცემული სესხებიც აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების კრიტერიუმს, რადგან გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია და ფულადი ნაკადები მიიღება მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებიდან.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელსაც ჯგუფი ფლობს 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით და მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, გაცემულ სესხებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

ალიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაძლებელია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ალიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) ან გადასცა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) ან არც გადასცა და არც შეინარჩუნა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ მან გადასცა აქტივის კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის ალიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც ალიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები ფასს 9-ის შესაბამისად ასახულია მოგებასა და ზარალში და შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური ვალდებულებების, სესხების და გადასახდელი ანგარიშების სახით ან ასახულია, როგორც წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. ჯგუფი თავისი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი ალიარებისას.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

პირველადი აღიარება და შეფასება

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამას ემატება გარიგებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი დანახარჯები.

ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2021 წლის და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას და პროცენტთან სესხებს.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღიარდება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და სურვილი, რომ მოხდეს ან შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება მიმდინარე ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრებისგან და მიმდინარე ანგარიშებზე უცხოურ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრებისგან, რომლებსაც აქვს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი. გარდა ამისა, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ნაღდი ფულის ნაშთს ქსელში და გზაში მყოფ ფულად სახსრებს. ნაღდი ფული სალაროში წარმოადგენს ტერმინალებიდან ამოღებულ და დათვლილ ფულად სახსრებს. ნაღდი ფულის ნაშთი ქსელში არის ის ფულადი სახსრები, რომლებიც მოთავსებულია სწრაფი გადახდის ტერმინალებში.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც ჯგუფი მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის მოვლენით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზარდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ჯგუფი 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისა და გაცემული სესხებისთვის. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზარდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული.

გაცემული სესხებისა და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

რეგულარულად ხდება სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების იმ მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვა, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, რათა შემცირდეს სხვაობა მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ზარალს შორის. გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარებულია რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდეს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებამდე, რომლებიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებასა და ჩამოწერასთან დაკავშირებით გამოყენებული შეფასებებისა და დასაბუთების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი ანარიცხების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს სამშენებლო ხარჯს ან შესყიდვის ფასს, მათ შორის იმპორტის მოსაკრებელსა და არადაბრუნებად გადასახადებს, ასევე აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მიყვანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. სამშენებლო ხარჯიდან ან შესყიდვის ფასიდან გამოიქვითება ყოველგვარი შეღავათები და ფასდაკლებები.

უმნიშვნელო რემონტისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯების აღიარება ხდება ხარჯების ნაწილში მათი გაწევისთანავე. ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილები ჩამოიწერება.

ხელმძღვანელობა თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. გაუფასურების შემთხვევაში შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის ღირებულება დიფერენციალურად გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე. თანხა, რომლითაც საბალანსო ღირებულების მცირდება, აისახება მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აღიარებულია აქტივისათვის წინა წლებში, შებრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას გაანგარიშებებში, რომლებიც გამოყენებული იქნა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ჩამოწერის შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი განისაზღვრება მიღებული შემოსავლების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და მათი აღიარება ხდება წლის მოგებაში ან ზარალში, სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების მუხლში.

ცვეთა

მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოანგარიშდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
შენობები	20
გადახდის აპარატები და ნაწილები	5-10
საოფისე აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5-10
სხვა ძირითადი საშუალებები	5-10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო გამოყენების ვადის ბოლოს. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაიხედება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად დაკორექტირდება.

აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისთანავე.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი ან შექმნილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც სასარგებლო გამოყენების განსაზღვრული ვადა აქვთ, აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ჯგუფი საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს ფლობს, რომელთა ამორტიზაციას ახდენს წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების მოსალოდნელ ვადაზე:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
ლიცენზიები	2-10
საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა	2-10

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კვლევის დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. შიდა რესურსებით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია. შიდა რესურსებით შექმნილი (მათ შორის, შიდა პროექტის შემუშავების ფაზაში) არამატერიალური აქტივები აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად, თუ ჯგუფს შეუძლია დამტკიცოს:

- ▶ რომ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- ▶ აქტივის დასრულების განზრახვა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის შესაძლებლობა და სურვილი;
- ▶ როგორ წარმოქმნის აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს;
- ▶ აქტივის დასრულებისთვის საჭირო რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- ▶ შემუშავების განმავლობაში გაწეული დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასების უნარი.

შიდა რესურსებით შექმნილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარებული ღირებულება წარმოადგენს იმ დანახარჯების ჯამს, რომლებიც გაიწია არამატერიალური აქტივის გამოყენებისთვის ან გაყიდვისთვის ვარგისად ქცევის თარიღამდე.

აქტივის შექმნის ხარჯის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება მას შემდეგ, რაც დასრულდება აქტივის შექმნა და აქტივი გამოყენებისთვის მზად არის. აქტივის ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის მიღების პერიოდის განმავლობაში. ამორტიზაცია აღირიცხება ცვეთისა და ამორტიზაციის დანარიცხის მუხლში. შექმნის პროცესში აქტივის გაუფასურება ყოველწლიურად მოწმდება.

იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ანუ თუ ხელშეკრულება გულისხმობს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული აქტივის გაკონტროლების ან გამოყენების უფლებას ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახდელები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით იჯარის ან სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებიდან უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში და აისახება ჯგუფის ძირითადი საშუალებების ნაშთის ნაწილში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები ასევე შედგება შესყიდვის ოფციონის გამოსაყენებელი ფასისგან, რომლის ჯგუფის მიერ გამოყენების გონივრული რწმენა არსებობს, და იჯარის შეწყვეტისთვის გადახდილი ჯარიმებისგან, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იჯარის შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფს გარკვეული იჯარები აქვს ავტოტრანსპორტსა და აღჭურვილობაზე. ამ იჯარების მაქსიმალური ვადა 12 თვეა, ხოლო მათი ფაქტობრივი ღირებულება შეფასებულია, როგორც დაბალი ღირებულება. ჯგუფი ამ იჯარებისთვის იყენებს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს.

მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯები.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული დანახარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი საკმიანობის გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოგზვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება დაირიცხება მაშინ, როდესაც კონტრაქტმა შეასრულა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობები. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით.

გადასახადით დაბეგვრა

მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც ანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადით დაბეგვრა (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ თუ აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებითი ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების წაწილში.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ხელმძღვანელობა ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც ხელმძღვანელობის აზრით, უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვემდებარება დააყენებენ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ხელმძღვანელობა აფასებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯებს.

გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილი ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, პირველადი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი ჯგუფი მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას.

სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს მინიშნება, რომ კომპანიამ შესაძლოა ვერ მიიღოს გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შენატანები კაპიტალში.

დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „ანგარიშგების შემდგომი მოვლენების“ თავში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის აღიარება

მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავლის აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ოდენობით.

ჯგუფი სახელშეკრულებო მოვალეობას ყველა შემდეგი შეთავაზებისთვის აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაში მხოლოდ ერთი სახელშეკრულებო მოვალეობაა:

- ▶ საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ და გამოითვლება მომსახურების მომწოდებელბთან განსაზღვრული პრეისკურანტების მიხედვით.
- ▶ აპარატების გაყიდვების აღიარება ხდება აპარატებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების გაყიდვის საფუძველზე და გამოითვლება კონტრაქტორებთან შეთანხმებული ტარიფების მიხედვით. გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს.
- ▶ საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დროში პროპორციული გადანაწილებით და აისახება ფინანსურ შემოსავალში.

შემოსავალი რეკლამიდან

რეკლამიდან შემოსავლის აღიარება ხდება კონტრაქტორებთან შეთანხმებული, ფიქსირებული ტარიფების მიხედვით. ასეთი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ხდება დროთა განმავლობაში და შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის პერიოდში (ერთი წელი) ან ყოველთვიურად, თვეში ერთხელ გამოწერილი ინვოისების საფუძველზე.

პრინციპალის და აგენტის გამიჯვნა

ჯგუფი არის პრინციპალი (და, შესაბამისად, შემოსავალს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს), თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს ან მომსახურებას ამ საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემამდე. ჯგუფი არის აგენტი (და, შესაბამისად, შემოსავლად აღრიცხავს იმ თანხის ნეტო (წმინდა) ოდენობას, რომელსაც იტოვებს თავისი სააგენტო მომსახურებისთვის) თუ მისი ფუნქციაა, უზრუნველყოს სხვა საწარმოს მიერ საქონლის ან მომსახურების მიწოდება. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ იგი პრინციპალად გამოდის ზემოაღწერილ საქონელთან და მომსახურებასთან მიმართებით, რადგან იგი კონტროლებს აღნიშნულ საქონელსა და მომსახურებას მომხმარებლისთვის მათ გადაცემამდე. შესაბამისად, ჯგუფი შემოსავალს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს.

შემოსავალი ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე („EBITDA“)

ჯგუფი ცალკე წარმოდგენს შემოსავალს პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA) მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. EBITDA არ არის განმარტებული ფასს-ში და ჯგუფი მას განსაზღვრავს, როგორც შემოსავალს პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე და გამოითვლის, როგორც თავის დასაბეგრ მოგებას, რომელშიც არ შეჰყავს შემდეგი მუხლები: ცვეთა და ამორტიზაცია, ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები.

სამუშაო ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც, ამავდროულად, ჯგუფის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მუხლები წარმოდგენილია სამუშაო ვალუტაში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ – გადასახადით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებებში

ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის „სოფლის მეურნეობა“ შესწორება. ცვლილების შედეგად ბასს 41-ის 22-ე მუხლიდან ამოღებულია მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით აქტივების სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში არ უნდა შეიყვანონ საგადასახადო ფულადი ნაკადები.

საწარმომ სამართლიანი ღირებულების შეფასებებში ცვლილება უნდა გამოიყენოს პერსპექტიულად პირველი წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, კერძოდ, 2020 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე მიღება. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას მასზე.

ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არსებითი გავლენა არ ექნება ჯგუფზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“.

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს;
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას;
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. ჯგუფი ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურზაციას.

- ▶ შესწორებები ფასს (IFRS) 3-ში „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“;
- ▶ შესწორებები ბასს (IAS) 16-ში „ძირითადი საშუალებები“; შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე;
- ▶ შესწორებები ბასს (IAS) 37-ში „წამგებიანი კონტრაქტები – კონტრაქტის შესრულების ხარჯები“;
- ▶ შესწორებები ფასს (IFRS) 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შეიღობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს;
- ▶ შესწორებები ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების არაზუსტი ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. თუ გარკვეული ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა თავად განსჯის, ეს ოპერაციები საბაზრო ფასებით არის განფასებული თუ არასაბაზროთი. განსჯისას ხელმძღვანელობა ეყრდნობა დაუკავშირებელ (მისგან დამოუკიდებელ) მხარეებთან მსგავსი ოპერაციების ფასებს.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადა

ჯგუფი ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადის განსაზღვრისას დაეყრდნო განსჯას და მხედველობაში მიიღო ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური და კომერციული მოძველება, აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება მათი მოსალოდნელი დატვირთვის (ფიზიკური წარმადობა) და ცვეთის გათვალისწინებით, რაც სხვადასხვა საოპერაციო ფაქტორზეა დამოკიდებული. მიუხედავად იმისა, რომ ხელმძღვანელობამ მაქსიმალური სიზუსტით ივარაუდა აქტივის მოხმარება და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი, ეს ვარაუდები შეიძლება არსებითად განსხვავდებოდეს ფაქტობრივი შედეგებისგან და ამან შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ რიცხვებზე.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 55 ლარის (2020 წ.: 61 ლარი) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველაზე ზუსტად ასახავს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებისთვის შექმნილ შესაძლო რეზერვს (მე-8 შენიშვნა).

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

5. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	საოფისე აღჭურ- ვილობა	გადახდის აპარატები და ნაწილები	სატრან- სპორტო საშუალებები	სხვა ძირითადი საშუალებები	აქტივის გამოყენების უფლება	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2019 წ.	2	836	12,984	293	247	352	14,714
შემოსვლები	-	442	1,318	-	5	2,616	4,381
გასვლები	-	(259)	(593)	(7)	(47)	(87)	(993)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	2	1,019	13,709	286	205	2,881	18,102
შემოსვლები	-	196	115	50	15	607	983
გასვლები	-	(81)	(1,123)	(2)	(55)	(186)	(1,447)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	2	1,134	12,701	334	165	3,302	17,638
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2019 წ.	-	368	6,607	110	108	106	7,299
ცვეთის დანარიცხი	-	222	1,407	48	23	593	2,293
გასვლები	-	(171)	(499)	(6)	(28)	(31)	(735)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	-	419	7,515	152	103	668	8,857
ცვეთის ხარჯი	-	188	1,079	60	53	691	2,071
გასვლები	-	(83)	(994)	(2)	(52)	(122)	(1,253)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	-	524	7,600	210	104	1,237	9,675
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2019 წ.	2	468	6,377	183	139	246	7,415
31 დეკემბერი, 2020 წ.	2	600	6,194	134	102	2,213	9,245
31 დეკემბერი, 2021 წ.	2	610	5,101	124	61	2,065	7,963

(ა) 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის 933 ლარის ღირებულების გადახდის ტერმინალები დაგირავდა ვითიბი ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (მე-12 შენიშვნა).

(ბ) ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებიც ფასს 16-ის მოქმედების არეალში ექცევა, შედგება მხოლოდ კომერციული სივრცეებისგან (შენობებისგან). წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლების მოძრაობა წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებში და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია მე-19 შენიშვნაში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

6. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები	საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა	დაუმთავრებელი წარმოება	სულ
თვითღირებულება				
31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,099	513	947	2,559
შემოსვლები	665	1	570	1,236
შიდა გადაცემა	52	587	(639)	-
გასვლები	(91)	(1)	-	(92)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	1,725	1,100	878	3,703
შემოსვლები	170	-	306	476
შიდა გადაცემა	535	19	(554)	-
გასვლები	-	(111)	-	(111)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	2,430	1,008	630	4,068
დაგროვილი ამორტიზაცია				
31 დეკემბერი, 2019 წ.	431	159	-	590
ამორტიზაციის დანარიცხი	167	90	-	257
გასვლები	(91)	(1)	-	(92)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	507	248	-	755
ამორტიზაციის დანარიცხი	197	205	-	402
გასვლები	-	(111)	-	(111)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	704	342	-	1,046
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
31 დეკემბერი, 2019 წ.	668	354	947	1,969
31 დეკემბერი, 2020 წ.	1,218	852	878	2,948
31 დეკემბერი, 2021 წ.	1,726	666	630	3,022

306 ლარის შემოსვლებში ასახულია შიდა რესურსებით შექმნილი საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული დაუმთავრებელი წარმოება. 2021 წლის განმავლობაში 554 ლარის შიდა რესურსებით შექმნილი, დასრულებული პროგრამული უზრუნველყოფა გადავიდა საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფაში (2020 წ.: 639 ლარი).

7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
ნაღდი ფული სალაროში	39	1
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	8,548	9,572
ფულადი სახსრები გზაში	990	1,515
ნაღდი ფულის ნაშთი ქსელში	2,076	2,154
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,653	13,242

ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მოიცავს შეზღუდული წვდომის საბანკო ანგარიშს, რომელიც განკუთვნილია მხოლოდ ყოველდღიური ოპერაციებისთვის და მომსახურების მომწოდებელთა წინაშე არსებული დავალიანების დასაფარად, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთი ასეთ საბანკო ანგარიშზე შეადგენდა 3,777 ლარს (2020 წ.: 3,797 ლარი). ამ საბანკო ანგარიშიდან დაუშვებელია დივიდენდების გადახდა და გამოიყენება მხოლოდ მომსახურების მომწოდებლების მიმართ დავალიანების დასაფარად.

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში ერიცხება პროცენტი ბანკის შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე 2021 წელს 392 ლარს (2020 წ.: 423 ლარი) შეადგენდა.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

8. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	327	219
სხვა დებიტორული დავალიანება	8	31
	335	250
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(55)	(61)
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	280	189

ჯგუფმა 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული ყველა დებიტორული დავალიანებისთვის 100%-იანი ზარალის რეზერვი აღიარა, რადგან გამოცდილებით იცის, რომ ასეთი დებიტორული დავალიანების ამოღება, როგორც წესი, შეუძლებელია.

ჯგუფი სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს (მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება), ან, როდესაც სავაჭრო დებიტორული დავალიანება სამ წელზე მეტი ხნით ხდება ვადაგადაცილებული. ჩამოწერილი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

ცხრილში წარმოდგენილია სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ანარიცხების წინა პერიოდზე გადატანის დეტალები: ვინაიდან ჯგუფის მიერ წარსულში განცდილი საკრედიტო ზარალი არ ასახავს ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებულ ტენდენციას მომხმარებელთა სხვადასხვა სეგმენტისთვის, ზარალის რეზერვისთვის შექმნილი ანარიცხები, რომლებიც ეყრდნობა ვადაგადაცილების სტატუსს აღარ არის ჩაშლილი ჯგუფის მომხმარებლების სეგმენტების მიხედვით.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

	2021	2020
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	(61)	(748)
გაუფასურების ხარჯი	(131)	(140)
ჩამოწერილი თანხები	137	827
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(55)	(61)

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

		30-დან 90 დღემდე	91-დან 180 დღემდე	180-ზე მეტი დღით		
	ვადაგადა- უცილებელი	ვადაგადა- ცილებული	ვადაგადა- ცილებული	ვადაგადა- ცილებული	სულ	
31 დეკემბერი, 2021 წ.						
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	269	3	3	1	59	335
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2)	-	-	-	(53)	(55)

		30-დან 90 დღემდე	91-დან 180 დღემდე	180-ზე მეტი დღით		
	ვადაგადა- უცილებელი	ვადაგადა- ცილებული	ვადაგადა- ცილებული	ვადაგადა- ცილებული	სულ	
31 დეკემბერი, 2020 წ.						
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	180	8	3	2	57	250
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2)	-	-	(2)	(57)	(61)

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

9. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
სათადარიგო ნაწილები	3,884	2,261
საწვავი	74	32
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სულ	3,958	2,293

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს სწრაფი გადახდის ტერმინალების ნაწილებს, რომლებიც განკუთვნილია საკუთარი მოხმარებისა და რეალიზაციისთვის. სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება, რომელიც აღიარებულია, როგორც მასალების ხარჯი წლის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, 2021 წელს 1,987 ლარს შეადგენდა (2020 წ.: 675 ლარი).

10. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
კრედიტორული დავალიანება მომსახურების მომწოდებლების წინაშე	9,368	9,661
დილერებისთვის გადასახდელი საკომისიო	1,360	1,767
გასაცემი ხელფასები	502	526
სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,134	157
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	12,364	12,111

11. სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

2021 წელს ჯგუფმა 44,056 ლარის შემოსავალი აღიარა მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (2020 წ.: 38,608 ლარი). მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა მე-14 შენიშვნაში წარმოდგენილი ტიპების მიხედვით.

სახელშეკრულებო ნაშთები

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო ნაშთები:

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	280	189
სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში შესული მოთხოვნები	280	189
სულ	280	189
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	4,535	3,152
მიღებული ავანსები	4,535	3,152
სულ	4,535	3,152

სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოდგენილია დილერებისგან მიღებული ავანსებით.

მიღებულ ავანსებში ცვლილებებს, ძირითადად, განაპირობებდა 2021 წელს მომსახურების გაწევის დასრულება და 2021 წლის განმავლობაში მიღებული ახალი ავანსები. როგორც მოსალოდნელია, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული ყველა ავანსის აღიარება მოხდება 2022 წლის შემოსავლის სახით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

12. პროცენტური სესხები

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
პროცენტური სესხების მიმდინარე ნაწილი	1,043	791
პროცენტური სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	-	1,194
სულ	1,043	1,985

2021 წელს ფინანსურმა დანახარჯებმა პროცენტურ სესხებზე შეადგინა 89 ლარი (2020 წ.: 87).

ვითიბი ბანკისგან მიღებულ სესხს აქვს მთელი რიგი პოზიტიური და ნეგატიური ვალდებულებები, რომელთაგან რამდენიმე ჯგუფს 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის დარღვეული ჰქონდა. ამ სესხის პირობები ასევე დაირღვა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თუმცა ბანკმა ამის თაობაზე წერილობითი ნებართვა გასცა. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ბანკს არ გამოუყენებია თავისი უფლება დაეჭვარებინა სესხის დაფარვა პირობების დარღვევის გამო. ბანკი არის რუსული ბანკის შვილობილი კომპანია, რომელიც დაექვემდებარა აშშ-ს, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის (და სხვა ქვეყნების) სანქციებს და გაითიშა SWIFT-ის სისტემიდან. იგივე სანქციები შეეხო ქართულ ბანკს, რამაც გაართულა ბანკთან ეფექტური კომუნიკაცია (მე-2 შენიშვნა).

2022 წლის მარტში ჯგუფმა მიიღო გაცემული სესხის ნაწილობრივი დაფარვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან 250 ევროს ოდენობით, რომელიც შემდგომში გამოიყენა დაუფარავი ნასესხები სახსრების სრულად დასაფარად. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯგუფს არ აქვს დაუფარავი ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები. (23-ე შენიშვნა).

13. საკუთარი კაპიტალი

2021 წლის და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა 361,594,500 ნებადართული, გამოშვებული და განაღდებული აქცია, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება 0.00001-ს შეადგენდა.

2021 წელს ჯგუფს არ გამოუცხადებია დივიდენდები (2020 წელს გამოცხადებული დივიდენდები: ნული).

ჯგუფს არ ეხება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე შეზღუდვები. ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალიზებული პოლიტიკა და მისი მიზანი, ზოგადად, არის ძლიერი საბალანსო პოზიციის შენარჩუნება.

14. შემოსავალი

	2021	2020
საკომისიო შემოსავალი	41,149	37,027
აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვა	2,409	884
შემოსავალი რეკლამიდან	11	242
სხვა გაწეული მომსახურება	487	455
სულ შემოსავალი	44,056	38,608

ჯგუფის ძირითად შემოსავალს წარმოადგენს მომსახურების და/ან საქონლის სხვადასხვა პროვაიდერისთვის სწრაფი ჩარიცხვის ქსელების მეშვეობით გადახდების შესრულებისა და ინკასირების საკომისიო მოსაკრებელი.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

15. მომსახურების ხარჯები

	2021	2020
დილერების საკომისიო	(21,890)	(19,403)
იჯარის ხარჯი	(1,670)	(1,577)
ქსელის ტექნიკური მომსახურება და ინვასაცია	(1,521)	(1,395)
საოფისე და ადმინისტრაციული ხარჯი	(1,519)	(1,238)
პროვადიერების გასამრჯელო	(979)	(807)
პროფესიული მომსახურება	(147)	(419)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(220)	(155)
მარკეტინგის ხარჯები და პროდუქტის შემუშავება	(775)	(143)
სულ მომსახურების ხარჯები	(28,721)	(25,137)

ჯგუფის მომსახურების ხარჯის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს დილერების გასამრჯელოები, რომლებიც გადაეხდება დილერების ქსელს.

16. შრომითი დანახარჯები

	2021	2020
ხელფასი	(8,306)	(5,741)
პრემიები	(700)	(457)
სულ შრომითი დანახარჯები	(9,006)	(6,198)

17. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2021	2020
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური		
ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი (21-ე შენიშვნა)	(89)	(87)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე (21-ე შენიშვნა)	(188)	(191)
წმინდა საკურსო ზარალი	(1,563)	-
სულ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები	(1,840)	(278)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე (მე-7 შენიშვნა)	392	423
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ		
პირზე გაცემული სესხებიდან (22-ე შენიშვნა)	709	384
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება	-	927
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	1,101	1,734

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია ჯგუფის ევროსა და აშშ დოლარში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-19 შენიშვნა.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები

საოპერაციო გარემო

განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველო, განვითარებული ბაზრებისგან განსხვავებულ რისკებს ატარებს, მათ შორის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესგარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკურ მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები.

ბოლო წლებში საქართველოში მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, ძირითადად, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის ევროკავშირთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, აღმოსავლეთის პარტნიორობის კოლექტიური პოლიტიკური ინიციატივის მიხედვით. 2021 და 2020 წლებში მომხდარმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა ამისთვის ნიადაგი კი მოამზადეს, მაგრამ მომავალში ცვლილებები კიდევ არის მოსალოდნელი.

19. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ამ რისკების მართვას ჯგუფის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით კონტრაქტებთან ან კონტრაქტების ჯგუფთან მიმართებით. ასეთი რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მქონე სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები, გარდა შემდეგისა:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-7 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-8 შენიშვნა);
- ▶ გაცემული სესხები (22-ე შენიშვნა).

ყველა ფინანსური აქტივის საკრედიტო ხარისხის მუდმივი მონიტორინგი ხდება საკრედიტო ხარისხში შესაძლო უარყოფითი ცვლილებების დროულად გამოსავლენად. სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას და გაცემულ სესხებს რაც შეეხება, ხელმძღვანელობა საკრედიტო ხარისხს აკონტროლებს ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. გაცემული სესხებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინდივიდუალურად, ვინაიდან მთლიან ბალანსს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო მართავს. ჯგუფის შეფასებით, ეს თანხები სრულად ამოღებადია და ამიტომ ამ დავალიანებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ შეუქმნია. 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება ყველაზე კარგად ასახავს მათთვის დამახასიათებელ მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტიან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს – მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

(გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია გამოხატული. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ლარი	11,913	(12,723)	(810)	13,375	(11,843)	1,532
აშშ დოლარი	21	(1,850)	(1,829)	36	(2,790)	(2,754)
ევრო	12,620	(1,043)	11,577	10,520	(1,985)	8,535
სულ	24,554	(15,616)	8,938	23,931	(16,618)	7,313

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(366)	(551)
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	366	551
ევროს გამყარება 20%-ით	2,315	1,707
ევროს გაუფასურება 20%-ით	(2,315)	(1,707)

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც გამოხატულია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

(ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც გაანალიზებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლისა და 2020 წლის წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	1 წელზე ნაკლები	1-3 წელი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	12,364	-	12,364
საიჯარო ვალდებულებები	751	1,521	2,272
პროცენტო სესხები (მე-12 შენიშვნა)	1,096	-	1,096
სულ სამომავლო დაფარვები	14,211	1,521	15,732
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	12,111	-	12,111
საიჯარო ვალდებულებები	910	2,029	2,939
პროცენტო სესხები (მე-12 შენიშვნა)	883	1,249	2,132
სულ სამომავლო დაფარვები	13,904	3,278	17,182

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ე.ი., არადაკვირვებადი ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა დაკვირვებად ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, მაშინ შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

- (ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

	დონე	31 დეკემბერი, 2021 წ.		31 დეკემბერი, 2020 წ.	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
გაცემული სესხები (22-ე შენიშვნა)	დონე 3	12,621	12,624	10,500	10,544
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (მე-8 შენიშვნა).	დონე 3	280	280	189	189
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-7 შენიშვნა)	დონე 1	11,653	11,653	13,242	13,242
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები (21-ე შენიშვნა)	დონე 3	2,209	2,209	2,522	2,522
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	დონე 3	12,364	12,364	12,111	12,111
პროცენტული სესხები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	1,043	1,046	1,985	1,993

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- გაცემული სესხების, პროცენტული სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

21. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	1 იანვარი, 2021 წ.	ახალი ბელშეკ-რულებები	ბელშეკ-რულებების შეწყვეტა	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გავლელი დანახარ-ჯები		31 დეკემბერი, 2021 წ.
					სავალუტო კურსის მოძრაობა	სავალუტო კურსის მოძრაობა	
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	1,985	-	-	(840)	89	(191)	1,043
საიჯარო ვალდებულებები	2,522	607	(63)	(912)	188	(133)	2,209

	1 იანვარი, 2020 წ.	ახალი ბელშეკ-რულებები	ბელშეკ-რულებების შეწყვეტა	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გავლელი დანახარ-ჯები		31 დეკემბერი, 2020 წ.
					სავალუტო კურსის მოძრაობა	სავალუტო კურსის მოძრაობა	
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	-	2,103	-	(470)	87	265	1,985
საიჯარო ვალდებულებები	266	2,616	(61)	(760)	191	270	2,522

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა მიმართ დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2020 წ.
საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები		საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული პირები
გაცემული სესხები	12,603	10,500
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(2,110)	(823)
ფინანსური შემოსავალი	709	384
მიღებული მომსახურება	(143)	(114)

გაცემული სესხები გამოხატულია ევროში და ვადა მოუდის 2023-2024 წლებში. გაცემული სესხებიდან არცერთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2021 წელს ჯგუფმა ამ სესხებზე აღიარა 709 ლარის ფინანსური შემოსავალი (2020 წ.: 384 ლარი).

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

	2021	2020
მოკლევადიანი სარგებელი	(3,378)	(1,265)
ხელფასები	(285)	(200)
პრემიები		
სულ	(3,663)	(1,465)

23. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები

უკრაინაში ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე. ვინაიდან ომი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, რადგან გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ზოგადად ეკონომიკაზე. ჯგუფის ხელმძღვანელობა შექმნილ ვითარებაში ეკონომიკური სიტუაციის მონიტორინგს ახდენს. ჯგუფი უკრაინაში მიმდინარე ომს მიიჩნევს საბალანსო უწყისის შედგენის შემდგომ მომხდარ არამაკორექტირებელ მოვლენად.

2022 წლის მარტში ჯგუფმა მიიღო გაცემული სესხის ნაწილობრივი დაფარვა საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოსგან 250 ევროს ოდენობით, რომელიც შემდგომში გამოიყენა დაუფარავი ნასესხები სახსრების სრულად დასაფარად. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯგუფს არ აქვს დაუფარავი ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები და იგი სრულად არის დაფინანსებული საკუთარი კაპიტალით.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ჯგუფის შესახებ

„სს ოპპა“ (ყოფილი „სს ნოვა ტექნოლოჯი“, საიდენტიფიკაციო კოდი: 248429598) საქართველოს ფინანსური ტექნოლოგიების ბაზარზე ყოველთვიურად დაახლოებით 386,000 მომხმარებელს ემსახურება როგორც სწრაფი გადახდის ტერმინალებით, ისე Android-ის და iOS სისტემების ელექტრონული გადახდის არხებით. ჯგუფი 2007 წელს „სს ნოვა ტექნოლოჯის“ სახელწოდებით დაფუძნდა. თავდაპირველად მომხმარებელს შესთავაზა POS ტერმინალებით და Payline-ით სარგებლობა და თბილისში განათავსა პირველი თვითმომსახურების სწრაფი ჩარიცხვის აპარატები. მოგვიანებით, ჯგუფმა შექმნა ბრენდი PayBox, დაამზადა საქართველოში პირველი სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები და დაიწყო ქსელის გაფართოება. ამავდროულად, მან გახსნა თავისი პირველი წარმომადგენლობა და თანდათანობით მოიცვა ქვეყნის ყველა რეგიონი. გარდა ამისა, ჯგუფმა დაიწყო სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და მათი ნაწილების გაყიდვა საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. ჯგუფმა ასევე შექმნა ვებგვერდი www.paybox.ge და გადახდის მომსახურება გადაიტანა ვებ-პლატფორმაზე, რითაც მომხმარებლებს შესთავაზა გამარტივებული და მოქნილი გადახდები ონლაინ სივრცეში. www.paybox.ge ონლაინ პლატფორმის წარმატებიდან გამომდინარე, ჯგუფმა დანერგა გადახდების ახალი საშუალება – iOS-ის და Android-ის აპლიკაციები მობილური ტელეფონებისთვის. 2018 წელს ჯგუფმა განახორციელა რებრენდინგი, გადავიდა განვითარების ახალ ეტაპზე და ბაზარს ახალი ბრენდი, უნივერსალური ელექტრონული საფულე შესთავაზა. „ოპპა“ მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს დაცულ სივრცეში პრაქტიკული ფინანსური სერვისებით ისარგებლოს – გადაიხადოს, გადარიცხოს და დააგროვოს ფული მარტივად, რთული ოპერაციებისა და დამაბნეველი ბიუროკრატიის გარეშე. დღეისათვის სს „ოპპა“ საქართველოში 7,960 გადახდის წერტილით არის წარმოდგენილი. აქედან 2,324 გადახდის წერტილი ჯგუფის ქსელშია განთავსებული, ხოლო დანარჩენ 5,636-ს დილერის ქსელი მართავს. ჯგუფში დაახლოებით 300 თანამშრომელია დასაქმებული. საქართველოს მასშტაბით გახსნილია რეგიონული წარმომადგენლობები, სადაც მომხმარებელს შეუძლია მიიღოს ჯგუფის მომსახურება. „ოპპას“ ელექტრონული საფულე, პირველი ციფრული საფულე საქართველოს ბაზარზე, ასევე PayBox-ის სწრაფი გადახდის ტერმინალების ბრენდი და თვითმომსახურების აპარატები სს „ოპპას“ საკუთრებაა. ჯგუფი შპს „ოპპა კომერსის“ (შემდგომში „შვილობილი კომპანია“) პოლდინგური მშობელი კომპანიაა. ჯგუფი, თავის შვილობილ კომპანიასთან ერთად, შეადგენს კომპანიების ჯგუფს (შემდგომში „ჯგუფი“).

2. ძირითადი საქმიანობა და მომსახურების აღწერა

გარდა ქვეყანაში მოქმედი სახელმწიფო და იურიდიული ნორმებისა, რომლებიცაც საქართველოში რეგულირდება ბიზნესი, ჯგუფის, როგორც გადახდის მომსახურების მომწოდებლის, საქმიანობას ასევე არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი. ჯგუფი ამასთანავე ანგარიშვალდებულია ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. თავისი საქმიანობიდან გამომდინარე, ჯგუფი თანამშრომლობს თანხის მიმღებებთან, დილერებთან და მომხმარებლებთან. თანხის მიმღებებს ჯგუფი სთავაზობს სისტემაში ჩართვას და გადახდების მიღებას საკუთარი სარგებლისთვის. ჯგუფის გადახდის სისტემაში: PayBox-ის სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები; www.opppa.ge – უნივერსალური ელექტრონული საფულე და iOS-ისა და Android-ის მობილური აპლიკაციები მომხმარებლებს შემდეგი გადახდების შესრულების საშუალებას აძლევს:

- ▶ მობილური და ტელეკომუნიკაცია;
- ▶ კომუნალური მომსახურება;
- ▶ ტოტალიზატორები და ონლაინ თამაშები;
- ▶ ფინანსები და გზავნილები;
- ▶ ტრანსპორტი;
- ▶ ამანათები და ა.შ.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

2. ძირითადი საქმიანობა და მომსახურების აღწერა (გაგრძელება)

აღსანიშნავია, რომ გადახდის სისტემა მუდმივად ახლდება და ემატება ახალი მომსახურებები და კატეგორიები, რის გამოც ჯგუფის მომსახურება უფრო მრავალფუნქციური და იოლად გამოსაყენებელი ხდება. ამასთან, ელექტრონული საფულის გადახდების მხარდასაჭერად და გასამართლებლად, ჯგუფი მომხმარებლებს შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს:

- ▶ საბარათე გადარიცხვები;
- ▶ შაბლონური გადახდები: ფავორიტები, ავტომატური გადახდები, SMS გადახდები;
- ▶ ყულაბები;
- ▶ ონლაინ საფულე;
- ▶ გადახდების ისტორიის ექსპორტის ოფციონი;
- ▶ გადახდების ანალიზი.

2021 წელს ჯგუფმა ჩართო განახლებული მობილური აპლიკაცია ონლაინ გადახდებისთვის ახალი ვიზუალიზაციით და დახვეწილი პროგრამული უზრუნველყოფით.

დაარსების დღიდან დღემდე ჯგუფმა თავისი საქმიანობა სხვადასხვა მიმართულებით განავითარა. 2018 წლის 4 სექტემბერს ჯგუფმა დააფუძნა შვილობილი კომპანია შპს „ოპპა კომერსი“ გაყიდვების სფეროში სპეციალიზაციისა და გაყიდვების უკეთ მართვის მიზნით. შვილობილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ციფრული აღჭურვილობის სხვა ნაწილების ყიდვა/გაყიდვა/შეკეთება/აწყოება. შვილობილი კომპანია ზემოაღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებს როგორც ქვეყნის ფარგლებში, ისე მის საზღვრებს გარეთ.
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ების ტექნიკური მომსახურება/ტრანსპორტირება.

3. რეგიონული წარმომადგენლობა და დილერის ქსელი

ჯგუფის რეგიონული წარმომადგენლობები 2018 წლიდან არსებობენ და უზრუნველყოფენ ჯგუფის სწრაფი გადახდის ტერმინალების დროულ და გამართულ ფუნქციონირებას, ასევე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ვებ-ტერმინალების შეუფერხებელ მომსახურებას. რეგიონული წარმომადგენლობები ზედამხედველობენ ადგილების მოძიებას სწრაფი გადახდის ტერმინალების დასამონტაჟებლად, მათ ტექნიკურ გამართვას და მომხმარებლების მიერ სწრაფი გადახდის ტერმინალების მეშვეობით გადახდილი თანხების შეგროვებას. ორგანიზაციის მოთხოვნის შემთხვევაში, რეგიონული წარმომადგენლობები ასევე სრულ ტექნიკურ მომსახურებას უწევენ ჯგუფის ბრენდის სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ თანხების შეგროვებას. რეგიონებში ჯგუფი შეიმღება წარმოდგენილი იყოს როგორც საკუთარი, ისე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალებით, რომელთა გამართულ მუშაობაზე ზრუნვა რეგიონული წარმომადგენლობების პასუხისმგებლობაა. თბილისის რეგიონული წარმომადგენლობა დაყოფილია ოთხ ზონად, რათა დედაქალაქის მასშტაბი სრულად გაკონტროლდეს.

ჯგუფი მომხმარებლებს მომსახურებას უწევს საკუთარი სწრაფი გადახდის ტერმინალების ქსელით და ასევე დილერის ქსელით. დილერის ქსელის მეშვეობით ჯგუფი ინდივიდუალურ მეწარმეებს და იურიდიულ პირებს უწევს სწრაფი გადახდის ტერმინალებით და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფით მომსახურებას, ჯგუფთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე. ჯგუფი დილერებს საქართველოს მასშტაბით შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების ტექნიკური მხარდაჭერა;
- ▶ საინკასაციო მომსახურება;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, POS ტერმინალებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების შეკეთება და ტექნიკური გამართვა;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ის ნაწილების რეალიზაცია;
- ▶ მომხმარებელთა მომსახურება იყენებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ საანგარიშგებო სისტემას, რომელიც ახდენს თითოეული შემოსული ზარის კატეგორიზაციას და გაწეული მომსახურების ხარისხის შეფასებას, რათა მოხდეს პრობლემების გადაჭრის მთლიანი პროცესის გაანალიზება და მომსახურების დახვეწისთვის მნიშვნელოვანი დასკვნების გაკეთება.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. ჯგუფის მთავარი ტექნოლოგიური სამუშაოების მიმოხილვა 2021 წელს

2021 წელს ჯგუფმა დაიწყო ხელოვნური ინტელექტის ტექნოლოგიის დანერგვა შიდა საოპერაციო საქმიანობის პროდუქტიულობის გასაზრდელად. ყოველი რუტინული ამოცანა, რომელიც ბევრ დროსა და ენერგიას მოითხოვდა, გადაეცათ ხელოვნური ინტელექტის დეველოპერებს დასამუშავებლად. წლის ბოლოსთვის მომხმარებელთა მომსახურების ნაკადი ქოლცენტრიდან ფინანსურ განყოფილებაში უკვე მთლიანად მანქანურად ხორციელდებოდა. ბევრი თანამშრომლის გამოთავისუფლებული რესურსის გამოყენება უკვე შეიძლებოდა უფრო დახვეწილი პროცესებისთვის, რომლებიც მათ ყურადღებას საჭიროებდა.

5. პანდემიის გავლენა ჯგუფის შიდა და გარე განვითარებაზე

კოვიდის პანდემია ჯგუფისთვის დიდი გამოწვევა იყო. ეს გამოწვევები საკმაოდ კარგად აისახა ჯგუფის საოპერაციო შემოსავლის მერყეობაზე. ვინაიდან სახელმწიფო სუბსიდიები პერიოდულად ფარავდა ბევრი კომპანიის კომუნალურ ხარჯს, ჯგუფის საოპერაციო შემოსავალი ამ დარგიდან ასევე პროპორციულად გაიზარდა. გამოთვლებმა აჩვენა, რომ ჯგუფმა ამ თვეების განმავლობაში დაკარგა მთლიანი საოპერაციო შემოსავლის 3%. იზოლაციამ და ინტერნეტკავშირის გაზრდილმა საჭიროებამ გავლენა იქონია მობილური კავშირგაბმულობის სფეროზე. ვალუტის გაუფასურებამ და ინფლაციამ გაზარდა ფინანსური სექტორის ფულადი ნაკადები.

6. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

საოპერაციო შემოსავალი
(მილიონი ლარი)

EBITDA
(მილიონი ლარი)

41.1 მლნ

2019 37.2
2020 37.0
2021 41.1

11% წლიური

4.6 მლნ

-31% წლიური

2019 6.5
2020 6.6
2021 4.6

საოპერაციო ხარჯის კოეფიციენტი

აქტივების ბრუნვის კოეფიციენტი

0.97

2019 0.88
2020 0.86
2021 0.97

11% წლიური

0.99

6% წლიური

2019 1.33
2020 0.93
2021 0.99

მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი

დებიტორული დავალიანების ბრუნვა დღეების მიხედვით

0.97

2019 1.11
2020 1.02
2021 0.97

-5% წლიური

2.08

-39% წლიური

2019 4.91
2020 3.42
2021 2.08

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

6. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

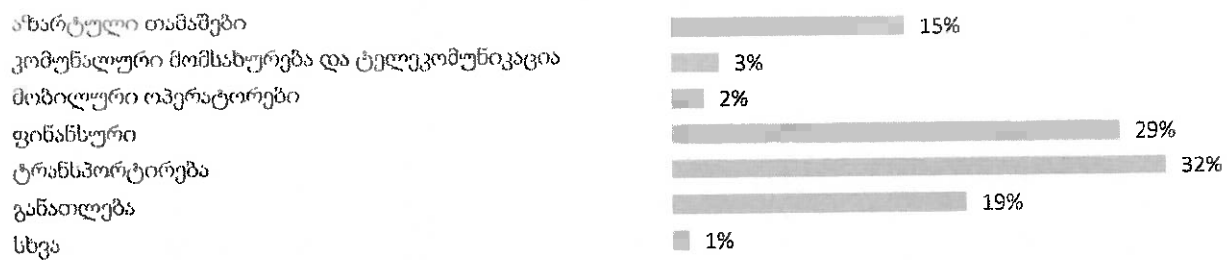
აქტიური გადახდის ტერმინალების რაოდენობა

7,960

7% წლიური

2019 7157
2020 7430
2021 7960

წლიური ზრდა დარგის მიხედვით

7. ჯგუფის 2021 წლის ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა

გადახდის ტერმინალების მზარდი რაოდენობის და პანდემიის გამო მერყეობის შედეგად, 2021 წლის საოპერაციო შემოსავალი 11%-ით გაიზარდა 2020 წელთან შედარებით და 10.5%-ით – პანდემიამდელ 2019 წელთან შედარებით. ფულადი ნაკადების მთლიანი შემოდიდება (ჯგუფის პროდუქტების გარდა) 19%-ით გაიზარდა 2020 წელთან შედარებით და 23%-ით – 2019 წელთან შედარებით. ფულადი ნაკადების საშუალო შემოდიდება ერთ ტრანზაქციაზე 25%-ით გაიზარდა 2020 წელთან შედარებით და 47%-ით – 2019 წელთან შედარებით. მაგრამ ტრანზაქციების რაოდენობა თანდათანობით მცირდება 2020 წელთან და 2019 წელთან შედარებით 5%-ით და 16%-ით, შესაბამისად. ეს შეიძლება მიუთითებდეს ფიზიკური გადახდის აპარატების მოხმარების კლებაზე ტენდენციაზე. ჯგუფის სტრატეგიული გეგმები მიზნად ისახავს ბაზარზე ბრენდის ცნობადობის გაუმჯობესებას.

8. სამომავლო გეგმები

2022 წელს ჯგუფი გეგმავს ბაზარზე რეპოზიციონირებას განახლებული ტერმინალების ქსელით და განახლებული პროგრამული უზრუნველყოფით. შეიქმნა ხარისხის კონტროლის ახალი ერთეული დახარჯული საოპერაციო რესურსების ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად. კვლევა-განვითარების დეპარტამენტი დაკომპლექტდება მუდმივი გუნდით, რომელიც შეიმუშავებს ახალ პროექტებს ჯგუფის ონლაინ პლატფორმისთვის. ჯგუფის სხვა გეგმები შიდა განვითარებასთან დაკავშირებით ასევე მოიცავს საწარმოო რესურსების დაგეგმვის სისტემის შემუშავებას ფინანსური მონაცემების უკეთ მართვისთვის და სეზონის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, რომლებიც ეხება უკეთესი კიბერუსაფრთხოების სისტემის დანერგვას, მონაცემების შენახვას და სხვა.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

9. საქმიანობის შეფასების კოეფიციენტები

ჯგუფი თავისი საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად იყენებს გარკვეულ ცვლადებსა და კოეფიციენტებს, რომლებზე დაყრდნობითაც გეგმავს საპასუხო ზომებს. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი შემდეგი კოეფიციენტებია:

შემოსავალი ერთ ტერმინალზე – მაჩვენებელი, რომელიც ყველაზე ობიექტურად განსაზღვრავს ჯგუფის ფარგლებში ან საქმიანობის სფეროში განხორციელებული ცვლილებების ეფექტურობას. ცვლილებები შეიძლება შეეხოთ ტერმინალის გეოგრაფიულ მდებარეობას ან ჰქონდეს უფრო ფართო სტრატეგიული თუ დარგობრივი მასშტაბი. შემოსავალი ერთ ტერმინალზე ფინანსური პროგნოზების მოდელში გამოყენებული მთავარი ცვლადია.

დამატებული მომსახურებების საშუალო რაოდენობა ერთ თვეში – ეს მაჩვენებელი განსაზღვრავს ზრდის ტემპსა და ჯგუფის მიერ შეთავაზებული მომსახურებების მრავალფეროვნებას.

10. აქციები

კომპანიის კაპიტალი დაყოფილია 361,594,50 ჩვეულებრივ აქციად, რომელთა 100%-საც ფლობს სს „ჩეხური ენერგო-პრო ეი.ეს.“, თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 1 (ერთი) თეთრია.

11. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები

ჯგუფის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია პოტენციური რისკების დროულად გამოვლენა და მართვა. რისკების დადგომამ, შესაძლოა, ფინანსური და არაფინანსური დანაკარგები გამოიწვიოს. შესაბამისად, სხვადასხვა მიმართულებით მთელი რიგი ღონისძიება ტარდება შესაძლო რისკებისგან საქმიანობის დასაცავად და მათ მინიმუმამდე დასაყვანად. ჯგუფში ფუნქციონირებს მონიტორინგის განყოფილება, რომელიც არ არის ჩართული საოპერაციო საქმიანობაში და რომელიც იკვლევს და აფასებს ჯგუფში მიმდინარე პროცესებს, როგორც დამოუკიდებელი მხარე. შესაძლოა ფინანსური ზარალის თავიდან ასაცილებლად ჯგუფი სარგებლობს შიდა და გარე აუდიტის მომსახურებით. ამასთან, ჯგუფს მესამე მხარისთვის გადაცემული აქვს იურიდიული მომსახურების გაწევის უფლებამოსილება. ზემოაღნიშნული ერთეული უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონმდებლობასთან, ასევე ჯგუფს წარმოადგენს სასამართლოში და სხვა მესამე მხარეებთან. საქმიანობის პროცესში ჯგუფს უნდა დაამუშაოს პერსონალური მონაცემები. ამასთან დაკავშირებით, ჯგუფის იურიდიული განყოფილება უზრუნველყოფს იმას, რომ კომპანიის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონთან პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ, რათა ჯგუფის მიერ მოპოვებული პერსონალური მონაცემები კანონით გათვალისწინებული წესით იქნეს დაცული.

რისკი: დილერების მიერ ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის მართვასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას დილერის მიერ ჯგუფისგან სწრაფი გადახდის ტერმინალების ფუნქციონირებისთვის გარკვეული ვადით მიღებული ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის დაბრუნებასთან დაკავშირებული სირთულეების რისკი. რისკი შეიძლება გამოიწვიოს დილერის პოტენციურმა ფინანსურმა სიძნელეებმა, თალითობამ ან სწრაფი გადახდის ტერმინალებში განთავსებული ნაღდი ფულის შესაძლო მითვისებამ მესამე მხარის მიერ.

რისკის შემცირების მეთოდი: დილერის კრედიტუნარიანობის (გადახდისუნარიანობის) დადებითად შეფასება ნაღდი ფულის ლიმიტის გაცემის წინაპირობაა. შეფასების პროცესში ხდება დილერის საკუთრებაში არსებული სწრაფი გადახდის ტერმინალების გამართული ფუნქციონირებისა და დილერისთვის გაცემული საკომისიოს თანხის გათვალისწინება.

რისკი: ნაღდი ფულის მითვისების / დაკარგვის რისკი.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას ნაღდი ფულის მითვისების ან დაკარგვის რისკი გადახდის აპარატებიდან ფულადი სახსრების შეგროვების პროცესში. ფული შეიძლება დაკარგული/მითვისებული იქნეს არა მხოლოდ პროცესში მონაწილე პირის მიერ, არამედ გარეშე პირის მიერაც.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები (გაგრძელება)

რისკის შემცირების მეთოდი: გადახდის აპარატებიდან ნაღდი ფულის შეგროვების პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, ჯგუფის უფლებამოსილი თანამშრომელი ყოველდღიურად ამოწმებს და ადასტურებს ქსელში ნაღდი ფულის ბრუნვისა და აპარატებიდან გამოტანილი თანხების შესაბამისობას. შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება მიზეზების გამოძიება და მიიღება შესაბამისი ზომები. შიდა თაღლითობის თავიდან ასაცილებლად, იმ თანამშრომლებთან, რომლებსაც უშუალოდ აქვთ შეხება ნაღდ ფულთან, ფორმდება გირაოთი უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები.

რისკი: თაღლითური ოპერაციები ელექტრონული საფულის გამოყენებით.

რისკის აღწერა: არსებობს ელექტრონული საფულით თაღლითური გადახდების/ოპერაციების თეორიული რისკი, რამაც ჯგუფს შეიძლება მოუტანოს ფინანსური ზარალი და უარყოფითად აისახოს მის რეპუტაციაზე.

რისკის შემცირების მეთოდი: მიუხედავად იმისა, რომ პრაქტიკაში ასეთი რისკი ჯერ არ დამდგარა, ჯგუფი მაინც დგამს გარკვეულ ნაბიჯებს თავისი კლიენტების დასაცავად. ამ მიზნით, შემოღებული აქვს გარკვეული შეზღუდვები, რათა დაიცვას კლიენტები ელექტრონული საფულით არასათანადო გადახდების რისკისგან. ამ შეზღუდვების მიხედვით, იზღუდება საბარათე გადახდები სხვა კომპანიების ელექტრონულ საფულეებზე; მომხმარებელს შეუძლია თანხა განათავსოს თავის ელექტრონულ საფულეზე ვებგვერდიდან მხოლოდ მიზნული პლასტიკური ბარათის მეშვეობით; გადახდის დღიური ლიმიტია დაწესებული SMS-ით და სოციალური მედიით ავტორიზაციისთვის; გადახდის დღიური ლიმიტია დაწესებული ელექტრონული ფოსტით/პაროლით ავტორიზაციისთვის; შეზღუდულია აზარტულ თამაშებთან დაკავშირებული არავტორიზებული ოპერაციები და საცემლოქმედო შეწირულობები; ერთჯერადი გადახდის ლიმიტებია დაწესებული გარკვეულ პროდუქტებზე მათი რისკის დონის მიხედვით და ა. შ. ყოველივე ზემოაღნიშნული იცავს ჯგუფს და მისი ელექტრონული საფულის მომხმარებლებს თავიანთი ანგარიშებიდან თაღლითური ოპერაციების შესრულებისგან.

რისკი: მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან შესაბამისობა რეგულაციებში შესული ცვლილებების გათვალისწინებით.

რისკის აღწერა: ჯგუფი, როგორც გადახდის მომსახურების მომწოდებელი, რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ჯგუფი ამასთანავე ანგარიშვალდებულია საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. ზემოაღნიშნულმა ორგანოებმა შეიძლება გაამკაცრონ სავალდებულო მოთხოვნები, რომელთა გათვალისწინება აუცილებელია ჯგუფის საქმიანობის პროცესში.

რისკის შემცირების მეთოდი: მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის მისაღწევად, შესაბამისი პასუხისმგებლობით აღჭურვილი პირი მუდმივად ახდენს საკანონმდებლო აქტების მონიტორინგს და, ცვლილებების შემთხვევაში, ჯგუფის საქმიანობა, პოლიტიკა და პროცედურები თანხვედრაში მოჰყავს განახლებულ მოთხოვნებთან.

რისკი: ფულის გათეთრება (უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაცია).

რისკის აღწერა: ჯგუფის პარტნიორებმა და მომხმარებლებმა შეიძლება ჯგუფის გადახდის არხები და მის მიერ შეთავაზებული რომელიმე მომსახურება გამოიყენონ ფულის გათეთრებისთვის ან ტერორიზმის დაფინანსებისთვის.

რისკის შემცირების მეთოდი: ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად, თავისი საქმიანობის პროცესში, ჯგუფი სათანადოდ ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მოთხოვნებსა და რეკომენდაციებს; ბიზნესურთიერთობის დაწყებამდე, იგი საფუძვლიანად შეისწავლის და აფასებს პოტენციური პარტნიორის საქმიანობას, რეპუტაციასა და სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს. იგი ასევე აკონტროლებს მომხმარებლის გადახდებს და, საეჭვო გარემოებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ამის შესახებ ატყობინებს შესაბამის ორგანოებს და ასრულებს მათ მითითებებს. ამავდროულად, ჯგუფის თანამშრომლები რეგულარულად გადიან ტრენინგს, რათა სათანადოდ შეასრულონ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღმკვეთი კანონმდებლობის მოთხოვნები.

რისკი: კიბერთავდასხმების საფრთხეები.

რისკის აღწერა: დღესდღეობით კიბერთავდასხმები ბიზნესის თითქმის ყველა სფეროში ხდება, მაგრამ ფინანსური სექტორი, მასში თავმოყრილი ფულისა და ინფორმაციის გამო, შეიძლება ითქვას, ბოროტმოქმედებისთვის ყველაზე მიმზიდველია. აქედან გამომდინარე, კიბერთავდასხმების რისკის შემცირების მიზნით, ჯგუფი მუდმივად შეიმუშავებს დაცვის ეფექტურ მექანიზმებს.

(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები (გაგრძელება)

რისკის შემცირების მეთოდი: ჯგუფი თავის მოწყობილობების მონიტორინგს ახორციელებს შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით, რათა დაიცვას მის ხელთ არსებული მონაცემები და მომხმარებლების ფული, და გარკვეულ მნიშვნელოვან აპარატებზე თითოეულ ქმედებას აკონტროლებს. სათანადო მექანიზმების არსებობა უზრუნველყოფს ჯგუფის შიდა სისტემის დაცვას კიბერგირუსების შეღწევისგან და შიდა ქსელზე გარე გავლენებისგან.

12. ფინანსური მონაცემების შიდა კონტროლის მექანიზმები

ფინანსური მონაცემების მიმოცვლა ჯგუფის ფარგლებში ხდება დადგენილი პროცედურების დაცვით, სადაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ჯვარედინი კონტროლის მექანიზმი. ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფს მიწოდებული ფინანსური მონაცემების სიზუსტეს. მაგალითად, ერთი მხრივ, მათი გაზიარება ხდება რამდენიმე სტრუქტურულ ერთეულს შორის იმის დასადგენად, თუ რამდენად ზუსტია ფინანსური მონაცემები. ამასთან, სტრუქტურული ერთეული, რომელსაც ევალება ფულადი ნაკადების მიღებაზე კონტროლი, ბუღალტერიას ყოველდღიურად ან ყოველთვიურად (მონაცემების შემცველობის მიხედვით) აწვდის ინფორმაციას ბუღალტრულად გასატარებელ მონაცემებზე, იქნება ეს საოპერაციო თუ არასაოპერაციო შემოსავალი, პროგრამის მეშვეობით ყოველდღიურად შესრულებული სხვადასხვა ტიპის ოპერაცია, რეესტრში ასახული ფულადი რესურსი, აგენტების წინაშე არსებული ფინანსური ვალდებულებები და სხვა. მას შემდეგ, რაც ზემოხსენებულ და სხვა მონაცემებს ბუღალტერია ასახავს ბუღალტრულ პროგრამაში, ფულადი რესურსების მართვის პასუხისმგებლობის მქონე სტრუქტურული ერთეული ამოწმებს მონაცემების სიზუსტეს და შეაქვს ისინი პერიოდულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. გარდა ამისა, ჯგუფს შემუშავებული აქვს შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელთა მეშვეობითაც ხდება ნებისმიერი სახის მონაცემების გაცვლა სტრუქტურულ ერთეულებს შორის და მათზე კონტროლის განხორციელება.

13. რეგიონის არასტაბილურობა

მომდევნო პერიოდში, უკრაინასა და რუსეთის ფედერაციას შორის ომის დაწყების შემდეგ, რამდენიმე დასავლურმა ქვეყანამ, მათ შორის აშშ-მ, გაერთიანებულმა სამეფომ და ევროკავშირმა რუსეთის ფედერაციას სანქციები დაუწესა. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და დიდძალი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომი უარყოფითად იმოქმედებს 2022 წელს საქართველოს ეკონომიკურ ზრდაზე და შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს მომხმარებელთა ნდობაზე რეგიონის ყველა ქვეყანაში. რუსეთსა და საქართველოს შორის, უკვე 15 წელზე მეტია, დამაბულობა არსებობს და ორ ქვეყანას ხანმოკლე შეიარაღებული კონფლიქტიც ჰქონდა 2008 წელს (რის შედეგადაც რუსეთმა კონტროლი მოიპოვა ორ სეპარატისტულ ტერიტორიაზე). პოლიტიკური არასტაბილურობის გაგრძელებამ ან ესკალაციამ, გეოპოლიტიკურმა კონფლიქტმა, საქართველოს სავაჭრო პარტნიორების ეკონომიკის დადმასვლამ და რუსეთთან საქართველოს ურთიერთობის კიდევ უფრო გაუარესებამ, სასაზღვრო და ტერიტორიული დავების ჩათვლით, შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლოა არასახარბიელოდ იმოქმედოს „ოპპას“ ბიზნესსაქმიანობაზე, მათ შორის უარყოფითი ზეწოლა მოახდინოს ჯგუფის ბიზნესმოდელებზე, შემოსავლებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სს „ოპპას“ არსებითად არ არის დამოკიდებული რუსეთის, ბელარუსის ან უკრაინის ბაზრებზე. ვინაიდან ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, რთულია ჯგუფის საქმიანობაზე მისი გავლენის სარწმუნოდ შეფასება, ვინაიდან გაურკვეველია ეკონომიკაზე მისი გავლენის მასშტაბი.